

HANS CHRISTIAN VARTENBERG

Hans Christian Vartenberg (1944-2018) var en dansk musiker og tidligere medlem af Harmoniorkestret Kærne og Østjydsk Musikforsyning. Han fortæller om sit liv som musiker og om det aarhusianske kulturliv.

Interviewet af Rikke Heiselberg, 15. november 2017

BARNDOMMEN PÅ RISVANGS ALLE

HVOR DU ER FØDT?

Jeg er født i Abildgade 18 her i Aarhus. Abildgade er oppe i Nordbyen, ved Skovvangsvej og Skovvangsskolen. Vi boede der i fire år, og så flyttede vi op i Risvangs Alle 52, og der bor jeg endnu.

I SAMME EJENDOM?

Det er et rækkehus i en boligforening, som jeg overtog efter mine forældre, og jeg har aldrig boet andre steder end de to steder. Jeg er 73 år.

HAR DU SÅ OGSÅ DINE FORÆLDRES MØBLER?

Nej, det har jeg dog ikke. Min far døde ret tidligt, og han var lærer på Skovvangsskolen. Min mor arvede efter min onkel og købte et lille hus i byen, og så overlod hun Risvangs Alle til mig og min kæreste dengang.

ER DU ENEBARN?

Nej, jeg har en storesøster, Grete, og hun er sygeplejerske.

SÅ HUN VILLE IKKE HAVE EJENDOMMEN?

Hun var gift, og boede i Odense. Så det ville hun bestemt ikke.

VAR DET EN GOD OPVÆKST MED MANGE BØRN?

Der var mange børn. Der var nærmest børn i alle rækkehusene. Jeg havde et par kammerater, som jeg kendte. Min bedste ven var Jørgen Bispelund, som blev skolelærer. Han døde af kræft for en ti år siden. En af de andre naboer var Holger Laumann, som blev gift med Anne Linnet. En af mine andre kammerater, som boede der, tror jeg blev professor i litteraturhistorie i Aalborg.

Der var også Uffe, som blev professor i filosofi på universitetet. Uffe Juul-Jensen. Det var faktisk dem, jeg var mest sammen med.

GIK DU OGSÅ I KLASSE MED DEM?

Vi gik ikke i klasse sammen. Men der er flere andre af mine gamle klassekammerater, som jeg stadigvæk kommer sammen med og snakker med, for en del af dem bor faktisk stadigvæk oppe i kvarteret.

OG DE, DER IKKE GØR DET, SYNES SIKKERT, AT DET STADIG ER SKØNT AT KOMME HJEM TIL GADEN?

Det er faktisk meget sjovt, for det var sådan lidt af en lille landsby. Det var det yderste af Aarhus dengang, der var ingenting. På den anden side af det, der er Vejlbys Ringvej, var der marker. Så det var nærmest ude på landet.

DET MÅ OGSÅ HAVE VÆRET TÆT PÅ SKOVEN?

Åh jo, der legede vi jo meget. Kørte på cykel og sådan noget. Der var en halv kilometer ned til skoven. Den lå ved den øverste del af Risvangs Alle. Det var allertidens sted at vokse op! Det var det simpelthen, for vi havde så mange muligheder. Så begyndte de at bygge, og så var der jo også alle de

byggepladser, som vi kunne lege på. Det var sjovt. Vi gravede jord op, og så lavede vi huler. Vi havde en fin barndom deroppe.

HVORDAN MED DISCIPLINEN? VIDSTE DU GODT, HVAD DET VAR?

Ja ja. Vi var skam meget disciplinerede alle sammen. Det synes jeg da, at vi var!

OGSÅ I SKOLEN?

Det var jo noget andet at gå i skole dengang. Vi var 32 drenge, der startede. Det var først da vi kom i mellemskolen, at vi blev blandet, piger og drenge.

Skovvangsskolen var bygget sådan, at der var piger i den ene halvdel og drenge i den anden halvdel. Man kan se det endnu, for aulaen var i midten, hvor drengene var til venstre, og pigerne til højre.

SKOLEGANG PÅ SKOVVANGSSKOLEN

DET MÅ HAVE VÆRET I STARTEN AF '50ERNE?

Ja, jeg er født i 1944. Så jeg har været 7 år, da jeg kom i skole, og det må have været i 1951. Efter 5. klasse blev vi delt, så nogen kom i mellemskolen og andre fortsatte i 6. klasse. Men så kom vi til at gå i blandede klasser, drenge og piger.

VAR DET SPÆNDENDE, ELLER VAR DET LIGE MEGET?

Nej, det syntes jeg var rigtig godt. Men vi legede nu også meget med pigerne på vejen. Det var ikke så nyt. Og så havde jeg jo en storesøster, der var tre år ældre.

ER DU BLEVET UNDERVIST AF DIN FAR?

Nej, jeg tror, at han sørgede for ikke at få mig. Der var flere af de andre, som havde en far, der var lærer. Der var 1500 elever på skolen. Det var en kæmpeskole. Vi var jo 32 drenge, der startede i 1. klasse, og 6 af dem hed Erik. Det var svært at være lærer, og de har nok ikke kunnet finde ud af, hvem der var hvem.

VAR DER SKAMMEKROG OG SPANSKRØR?

Nej, det kan jeg ikke mindes, men dem der var gårdlærere slog jo lussinger.

UDEN AT MAN ALTID VIDSTE HVORFOR?

Nej, det var ikke godt, men sådan var det dengang. Jeg fik nu ingen lussinger, men det var nok fordi min far var skolelærer. Jeg kan ikke erindre, at jeg har fået lussinger.

MENER DU, AT DU VAR FRÆK NOK TIL, AT DU KUNNE HAVE FÅET EN?

Det kunne jeg jo nok, men det uheldige ved det system, det var jo, at det var de samme, der fik tæsk. Det var altid de samme. Det var altid dem, som var lidt bagefter, som lavede ballade og ikke kunne sidde stille, som fik en på potten. Der er jo børn som ikke kan sidde stille i en time. Sådan lidt DAMP-børn, ikke? De kan jo fan'ne ikke koncentrere sig så længe ad gangen.

DU FIK EN MELLEMSKOLEEKSAMEN, OG HVAD GJORDE DU SÅ?

Efter 4. mellem kom jeg på Statsgymnasiet på Fenrisvej. Asger Jorn har lavet et meget stort relief i forhallen, og en stor gobelin. Relieffet hedder "Den lange Rejse".

Jeg kan huske, at Asger Jorn kom og holdt tale, da det blev afsløret. Han var skæg at høre på. Han gik også derude, og arbejdede med relieffet. Der var noget af det, der skulle flyttes, fordi der skulle laves en branddør, og det var han meget sur over. Det blev skåret over, og det var ikke ret godt. Det var en dum ting, men det forlangte brandmyndighederne.

Jeg har to drenge, som begge to også blev studenter fra Aarhus Statsgymnasium.

SÅ DU HAR HAFT DIN GANG DERUDE, EFTER AT DU SELV VAR DER?

Det har jeg, og jeg har da også været derude og spille nogle gange.

HAR DU DANSET LANCIER DERUDE? DET GJORDE I VEL OGSÅ DENGANG?

Nej, det tror jeg faktisk ikke, at vi gjorde! Men jeg kunne danse lancier, for jeg gik til dans på Flataus Danseskole, og der lærte man at danse det. Samtidig med at han var danselærer, var han gymnastiklærer på Aarhus Katedralskole, og der dansede man jo altid lancier.

FLATAUS DANSESKOLE, SIGER DU?

Ja, den lå i Kannikegade inde i gården, hvor Marie Christensens Conditori var, og hvor senere Aarhus Stiftstidendes kantine lå. Nedenunder kunne man sidde og spise kager, men ovenpå lå der en fin restaurant, som serverede mad til kantinen.

VIL DET SIGE AT DANS HØRTE MED TIL ALMINDELIG DANNELSE I FØLGE DIN MOR?

Ja, jo, det gjorde det. Man skulle gå til dans. Men det var nu også meget sjovt.

STARTEN PÅ MUSIKERKARRIEREN

DA DU BLEV STUDENT, HAVDE DU DA BESTEMT DIG FOR, HVAD DU KUNNE TÆNKE DIG AT BLIVE?

Jeg begyndte at læse på universitetet, men det blev jeg nu aldrig færdig med. Jeg startede på arkæologi, og jeg var også ude at grave. Dengang var det nede på det gamle museum, som nu er Huset, og derfra flyttede det hen i den gamle Hammelbanegård, nu Folkestedet, og endelig flyttede det ud til Moesgård. Men da holdt jeg op. Jeg var med ude på Moesgård.

Jeg begyndte at spille, og jeg spillede meget. Jeg spillede på Karavellen hver aften tre måneder i træk, på Maxim i Randers, på restauranter ...

HVOR HAVDE DU LÆRT AT SPILLE?

Det havde jeg lært af mine kammerater, og jeg har også gået til saxofonundervisning. Jeg begyndte at spille, da jeg var en 12 år. Da fik jeg en klarinet. Den blev så byttet over til en saxofon, og så begyndte jeg at spille rundt omkring.

VAR DET UDEN NODER?

Jamen, vi spillede jo jazz. Vi spillede også på det gamle Paname i Rosenkrantzgade, hvor Bent J. var formand for jazzklubben. Vi kunne ingenting, men det var altid på den måde.

HVOR MANGE VAR I I GRUPPEN?

I gymnasiet begyndte jeg at spille sammen med Anders Errboe. Vi havde et lille orkester, og vi spillede til bal, men vi spillede også jazz.

HAVDE HAN EN LILLE GRUPPE I FORVEJEN?

Nej den lavede vi sammen, dengang jeg gik i 2. G., og da begyndte vi rigtigt med at tage ud at spille.

GIK HAN OGSÅ PÅ GYMNASIET?

Nej, det gjorde han ikke. Der var en af de andre i gruppen, som kendte Anders, men jeg kan ikke huske, hvorfor. Anders havde en kammerat, som hed Raagaard, der spillede klaver, så vi blev en kvartet. Vi var så heldige, at en af de bedste jazzmusikere, som har været i Aarhus, hvis ikke den allerbedste, hed Bent Eriksen, og han tog med os ud at spille, for han sagde: "I skal sgu lære at spille! Dig og Anders, I bliver musikere!" Det blev vi så også. Vi spillede meget til sold, som det hed, på gymnasierne. Statsgymnasiet, Marselisborg.

DET VIL SÅ SIGE, AT DU PÅ ET TIDSPUNKT SKROTTEDE ARKÆOLOGI?

Jeg mødes og snakker stadigvæk med nogle af dem, og jeg læser stadig en masse om det, men jeg er ikke med på udgravninger. Jeg er blevet spurgt, om jeg ville være med til at grave i Illerup Ådal.

KÆRNE

VIL DET SIGE, AT DU SATSEDE PÅ AT LEVE AF DIN MUSIK?

Nej, det gjorde jeg ikke, for jeg vidste ikke, hvad jeg ville. Men det blev det så. Det var egentlig noget, der startede på Marselisborg Gymnasium med Harmoniorkestret "Kærne". Det var Anders Errboe, der startede det sammen med andre derudefra. Det kom jeg med i og vi begyndte at tage ud at spille. Vi mødtes hver lørdag hos Anders Errboes forældre ude på Rosenvangs Alle og spillede, drak bajere og spillede lidt igen. Vi havde det skideskægt og det gjorde vi hver lørdag. Så begyndte vi at tage ud at spille, og en af de første gange, vi var ude at spille var til den første festuge i Aarhus ...

HVOR MANGE ÅR ER DET SIDEN?

Jeg mener den første festuge var i 1968, og jeg har spillet til alle festuger i Aarhus. Så blev vi fast inventar i Den gamle By, og blev kaldt Den gamle Bys Byorkester.

DET VAR ANDERS ERRBOES KONE, DER HAVDE RESTAURANTEN?

Det var det. Men det var nu først senere, hun forpagtede den, og det var Simonsens Have. Det var hende, der startede det op som traktørsted. Det blev jo en vældig succes, og det er det vist stadigvæk. Hun var egentlig ergoterapeut, og arbejdede på Statshospitalet.

HAVDE I EN MANAGER?

Vi havde ikke nogen fast, men vi havde da nogen, der skaffede os jobs, men ikke på samme måde, som det er nu om stunder. Det var mest os selv. Vi arbejdede for mange forskellige, og vi har lavet meget forskelligt

NÅR I KOM GÅENDE GENNEM GADEN FOR FULD MUSIK, SÅ SKAFFEDE I JO KUNDER?

Ja, og så var vi jo så heldige, at vi kom i fjernsynet, og der var vi mange gange. Dengang var der jo kun en kanal, så hver gang vi havde været i fjernsynet, ringede telefonen hele søndagen, og så begyndte vi at tage rundt med Kærne-orkestret, og det var fan'ne skægt. Vi lejede en bus, og tog ud for at spille. Vi gik ind og spiste det store kolde bord, og så var det hjem igen.

HVOR MANGE VAR I, DA I VAR FLEST?

Vi var vel en 15-20 stykker i Kærne.

ER DER NOGEN GRUND TIL, AT DET HED KÆRNE?

Det kom af kærnekarl. Det var ikke slang, men vi begyndte at sige, at det var en kærneøl, eller det var en kærnekop. Vi havde en generalforsamling som forening. Styremose, som var tandlæge syntes det skulle hedde Kærne, og det var vi så alle enige om.

ØSTJYDSK MUSIKFORSYNING

MEN SÅ ALLIGEVEL – PÅ ET TIDSPUNKT HED DET ØSTJYDSK MUSIKFORSYNING?

Ja, men det var egentlig slet ikke det samme orkester! Østjysk Musikforsyning blev startet i 1972, og det var fordi Anders og jeg syntes, vi ikke havde nok spillejobs. Anders havde hørt, at Tivoli Friheden manglede et orkester, fordi Svend Aage Eskildsens Orkester, som plejede at spille der, skulle spille et andet sted. Han tog ud og snakkede med direktøren, som hed Jørgen Schwartzback, og så kom vi til at spille derude i tre måneder. Vi skulle have samlet et større orkester. Vi tog nogle med fra Kærne, og Anders gik oppe på Musikkonservatoriet på baslinjen, og så fik vi også et par stykker med derfra. Det var kun meningen, vi skulle spille sammen i tre måneder, men det blev så til 30 år.

HVORDAN FIK I NAVNET?

Det var egentlig Vagn Simonsen fra fjernsynet, som lavede nogle ungdomsudsendelser en gang om måneden, lørdag eftermiddag, hvor man kunne skrive ind og ønske, hvem der skulle optræde. Han hørte os ude i Tivoli Friheden, og syntes vi lavede skæg, og det gjorde vi jo gerne. Han syntes, at vi skulle være husorkester i udsendelserne, og det var også noget der gav pote. Vi tog over til TVbyen en gang om måneden, og lavede udsendelsen. Vi fik fat i fjernsynsfolkene, og vi blev også husorkester i Teatercaféen, som blev lavet her i Aarhus, hvor Jørgen "Gamle" Hansen, visesangeren, var konferencier. Vi lavede 40 udsendelser i fjernsynet, og vi indspillede over 10 LP'er.

DET MÅ HAVE VÆRET SJOVT?

Det var det. Vi var næsten aldrig hjemme.

MEN DET MÅ OGSÅ HAVE VÆRET SVÆRT AT STYRE SÅDAN EN STOR GRUPPE?

Det var det også! Men vi har haft det skægt. Vi begyndte også med at lave revyer. Den første var i Ebeltoft i 1980, og senere i Brædstrup.

MUSIKKEN EFTER KÆRNE OG ØSTJYDSK MUSIKFORSYNING

VIL DET SIGE, AT I ER HOLDT MED AT SPILLE SAMMEN NU?

Ja, men jeg skal ud at spille sammen med Anders på torsdag.

MEN SÅ ER DET KUN JER TO?

Kun os to. Men "Bønne" som var med der, spiller med i mit bigband, Skt. Pauls Band.

HVOR DU SÅ OGSÅ SPILLER FAST MED?

Ja, for det er mig, der er dirigent.

HVAD VIL DET SÅ SIGE?

Det er et pensionistorkester, der har eksisteret siden 2004. Vi har spillet meget, og vi spiller stadigvæk. Vi spiller til festugen på Skt. Pauls Kirkeplads, og i jazzugen spiller vi på Store Torv eller på Bispetorv i jazzteltet, som er der.

DER KAN MAN SÅ HØRE JER FRA ÅR TIL ÅR?

Ja.

FAMILIEN

MEN DU HAR OGSÅ FÅET BØRN OG KONE – I OMVENDT RÆKKEFØLGE, VELSAGTENS

Jeg har to drenge, og jeg må sige, at det er de største oplevelser, jeg har haft i mit liv, da de blev født.

HVOR GAMLE ER DE I DAG?

Den ene er 31 og den anden er 21 år.

DE ER JO UNGE?

Ja, jeg var over 40 da jeg fik den første.

ER DE OGSÅ BLEVET MUSIKINTERESSEREDE?

De spiller begge to. Den ældste spiller jazzmusik, og læser teologi, og den yngste spiller orgel. Kirkeorgel, og han læser historie på universitetet.

HVORFOR VAR DET DET STØRSTE I DIT LIV?

Det var en fantastisk oplevelse. Nu bor vi ikke sammen mere, men jeg har boet sammen med en billedkunstner, der hedder Annette Brix, og det er hende, jeg har de to drenge sammen med.

DET VIL SIGE, AT DU HAR BØRNEBØRN LIGE OM HJØRNET?

Jeg har to børnebørn.

SOM DU OGSÅ HAR STOR GLÆDE AF?

Ja, det har jeg. Det er klart.

BOR DE LIGE I NÆRHEDEN?

Nej, det gør de nu ikke. Men de kommer her og besøger mig. De kommer nu på torsdag, og ham på 21 er meget hjemme. Han bor her ikke, men han kommer næsten hver dag.

Den ældste var ikke mere end et par og tyve, da han fik den første, som er mit barnebarn, og som i øvrigt blev født på min 65-års fødselsdag. Så samtidig med at jeg blev folkepensionist, blev jeg også bedstefar.

VIDSTE DU, AT DET VILLE BLIVE PÅ DEN DAG?

Nej, det var nu helt tilfældigt.

AARHUS' KULTURUDVIKLING

HVIS DU NU SKULLE SIGE NOGET OM AARHUS' UDVIKLING I DE ÅR, DU HAR BOET HER, KAN DU SIGE OM NOGET ER TIL DET BEDRE, ELLER TIL DET VÆRRE, ELLER...?

Det er jo begge dele. Der er nogle ting, som er gået tabt, og andet, som er blevet bedre. Jeg synes, at musikmiljøet på en måde var bedre i 1960erne og 1970erne i Aarhus. Det kan man også se på, at der er så mange fra den tid, som blev kendte.

Musikhuset – som musikkender kan man jo se det fra flere forskellige synsvinkler. Dels fra en musikersynsvinkel, og dels fra en publikumssynsvinkel, og dels fra en arrangørsynsvinkel også. Man kan se det fra de tre synsvinkler, og man kan sige, at nu hvor man fik Musikhuset, betød det, at man fik en masse koncerter med internationalt kendte navne, der kom til Aarhus, men på en måde gik det jo lidt ud over det lokale musikmiljø. Det er ikke blevet bedre af det. Dengang i '60erne eller '70erne var der sådan set meget mere musik i Vestergade 58, på Tagskægget og det var hver eneste dag ...

DET ER RIGTIGT, SÅ DET ER IKKE FOLKELIGT NOK?

Det er det ikke, og det er et internationalt program. Det er noget, man også kan se i Berlin eller i mange andre byer, som Hamborg. De, der kommer i Musikhuset, er på turné med forestillinger og koncerter.

DET KUNNE I IKKE SPARKE LIDT TIL, ELLER SØRGE FOR AT FÅ JER MØVET IND?

Med Østjydske Musikforsyning lavede vi nogle koncerter, men det er jo sindssygt dyrt at komme ind i Musikhuset. Det koster en masse penge at drive sådan et hus. Jeg ved ikke hvor mange 100.000, det koster bare at leje det for en enkelt dag, men det er fan'me dyrt.

I SKAL VEL IKKE BETALE FOR AT KOMME OG LEVERE EN VARE?

Som arrangør står man jo selv for koncerten og lejer sig ind. Dem, der laver de forskellige ting, impresarioen og de forskellige organisationer, lejer sig jo ind.

SÅ ER DET JO NÆSTEN UMULIGT?

Det er umuligt for lokale orkestre. Arosia har gjort det nogle gange, hvor de har haft jubilæum, og vi har også gjort det med Østjydske Musikforsyning, hvor vi har lavet nogle koncerter, som vi selv stod for. Men det er meget få gange, at vi har gjort det.

DET GIVER VEL IKKE MEGET OVERSKUD?

Overhovedet ikke! Det er for at vise flaget.

OG DER ER JO IKKE DE SMÅ STEDER LÆNGERE. BENT J. ER NU I DEN GAMLE BY

Ja, for nogle restauratører vil sådan set gerne have musik, men de kan ikke få det til at løbe rundt, hvis de også skal betale til musikere. Det kan de ikke, de kan ikke få det til at give overskud.

DET ER DA ÆRGERLIGT, AT DET SKAL VÆRE SÅDAN

Det er det, for da jeg var ung, var der jo flere steder, hvor der var musik hver eneste aften. Bl.a. Tagskægget. Der var åbent hver eneste aften, også juleaften. Vestergade 58 havde åbent. Jeg var selv med i bestyrelsen en overgang. Det var 4 dage om ugen. Og på Caravellen hvor jeg spillede tre måneder, et halvt år i træk, var der to orkestre hver aften. Så var der Boom, hvor de spillede rockmusik, men hvor vi i øvrigt også spillede med vores jazz-rockorkester, der hed "Elgens tørst". Det var i Jyllands Postens gamle trykkeri, at de spillede rock.

DER VAR NOGET DER HED PALMEHAVEN OG TARANTELLA?

Tarantella var Aarhus-Hallens restaurant. Det var en danserrestaurant, og der var musik på hver aften.

MEN DER VAR I IKKE INDE?

Jo jo. Jeg har aldrig spillet fast der, men jeg har da spillet derinde. Jeg kan huske, at dengang jeg var en 15-16 år, spillede Ib Glindemanns Orkester hver aften.

SÅ DET HAR VÆRET STORT?

Ja, det var stort. Man rullede nogle kassettebånd sammen, for Ib Glindemanns Orkester var der en hel måned.

OG DET KUNNE GODT TRÆKKE PUBLIKUM?

Det kunne det. Men det var som om, det var svært for restauratørerne at få det til at løbe rundt, da der kom moms på.

Det er jo også lidt det samme med Kunstmuseet. Det har jo også gjort, at man har fået en masse internationale udstillinger til Aarhus, men Aarhuskunstnere havde det sådan set bedre før. Der var mere opmærksomhed til. Hver gang der var påskeudstillinger, var der en hel side i Stiftstidende, hvor C.F. Garde skrev om alle de udstillinger, der var i Kunstbygningen og i Rådhushallen.

Og i dag er det for de lokale ... ja, det er næsten nogenlunde det samme som med musikken. Publikum har fået noget mere internationalt, men til gengæld er der noget med de lokale, der er gået tabt.

VIL DET SIGE, AT MAN MENER, AT KUNST UDEFRA ER MERE VÆRD END LOKAL KUNST?

Måske. Men begge ting er jo vigtige. Men det er klart, hvis man skal op på Kunstmuseet for at se Edvard Munch-udstillingen, så brænder man lidt de lokale talenter, der skal udstille for første gang. Det er både godt og skidt for kunsten i Aarhus.

KULTURMENNESKE TIL DET SIDSTE

HVAD GÅR DU ELLERS OG LAVER?

Jeg laver ret meget for ældre. Jeg instruerer revyer og sangkor i "Sang og sjov". Vi har en forening, og hvert år laver vi revyer i Trige, eller koncerter i Ankersgade. Vi er nogle og tredive, så der har jeg nok at lave.

HVORDAN KOMMER TRIGE I SPIL?

Fordi der er nogen der, der har spurgt mig om det. Det har været i Trige i næsten tyve år, hvis det kan gøre det, at jeg har instrueret deres revy.

Det er sjovt, og det er en god ting at lave. Det er diletstantteater, men det er en virkelig skæg ting, for det involverer en masse forskellige mennesker, og det involverer mange forskellige talenter, for der skal jo nogen til at skrive teksterne og nogen til at lave musikken, og nogen til at lave dekorationer og PR-materiale, alt muligt, så det involverer jo en masse.

VIL DET SIGE, AT DU FÅR SENDT ET MANUSKRIFT TIL GENNEMSYN?

Nej, det laver vi henad vejen! Jeg instruerer revyer, og det kom jeg egentlig til, da Studenterrevyen i Aarhus i 1984, tror jeg, spurgte mig, om jeg ville instruere Studenterrevyen.

OG DU HAVDE ALDRIG PRØVET DET FØR?

Nej, ikke at instruere. Men nu var vi jo så heldige, at i Brædstrup havde vi Waage Sandø som instruktør, og ham har vi også lavet mange ting sammen med. Han var direktør for Svalegangen, eller hvad det nu kaldte sig dengang. Vi lavede gadeteater i festugen, så jeg vidste godt, hvordan man skulle gøre. Det var første gang jeg instruerede, men jeg har nok instrueret en tredive revyer sidenhen, vil jeg sige.

Jeg optræder ikke selv så meget i revyerne, for jeg vil hellere spille saxofon. Jeg synes, jeg er blevet for gammel til det. Jeg er ikke hurtig nok i replikkerne.

NÅR DU SPILLER, SÅ SPILLER DU VEL NÆSTEN DIG SELV?

Musik, det er noget andet. Det kan man godt blive ved med. Den bedste musiker i Skt. Pauls Band er over 80, og han spiller sgu bedre end han nogensinde har gjort.

HVAD SPILLER HAN PÅ?

Guitar. Han har spillet siden '50erne, og han spiller fan'ne godt. Der er jo mange, der bliver syge, når de bliver ældre, og så er det svært. Men så længe man er rask, så kan man sgu sagtens spille. Selvom man ikke kan huske, hvad naboen hedder, kan man sagtens spille. Det kræver, at man øver sig hele tiden, for ellers kan man ikke blive ved.

HVAD MENER DU OM MOESGÅRD?

Det er et fantastisk godt museum. Jeg synes, det er lavet rigtig flot, og jeg kan godt forstå, at det er blevet en publikumssucces.

DEN GAMLE BY?

Ja, det er også en vældig succes og et utroligt godt museum. Vi har nogle gode museer i Aarhus. Men jeg synes, de skulle have flyttet Naturhistorisk Museum og Stenomuseet ned i det område, hvor Ceres lå, og så haft det til at hænge sammen med Kunstmuseet og Den gamle By, men der har de jo bygget højhuse i stedet for. Så havde man det på en billet, og man kunne gå i et museumsområde, for det er jo synd, for Naturhistorisk Museum er også et godt museum. Det er meget præget af universitetet, men børn elsker jo at komme der.

JA, DET GØR DE. MEN DET KUNNE JO OGSÅ LIGGE UDE VED MOESGAARD?

Det kunne det også. Man skulle have lavet et Science-museum sammen med Den gamle By, med Naturhistorisk Museum og Stenomuseet, ja, også Antikmuseet, de tre universitetsmuseer. Jeg ved ikke, om der er flere.

SÅ HAR VI DET, DER LIGGER I MØRKSGADE. KUNSTPAVILLONEN?

Det er også en meget skægt sted, men det er egnet til mindre udstillinger.

AARHUS' UDVIKLING

HVAD MED DEN KÆRE LETBANE? TROR DU, DEN KOMMER TIL AT KØRE?

Det tror jeg da, den gør! Men det er en mærkelig historie, og jeg kan ikke gennemskue, hvad der er sket, for jeg synes, det lyder ganske mærkeligt, det forløb der.

MEN DU KAN VEL HUSKE SPORVOGNENE? HVORDAN VAR DET, INDE DE KOM VÆK, FOR MAN KUNNE VEL SAGTENS KOMME TIL AT CYKLE NED I SPORENE?

Det kunne man, og jeg har selv gjort det engang på Clemensbro, hvor jeg kom til at cykle ned i et spor, og så røg jeg over styret, ned på gaden foran styret og slog mig kraftigt.

FOR NÅR MAN FØRST ER FANGET AF SPORENE, SÅ ...

Og de var faktisk farlige, sporvognene, for efterhånden som trafikken udviklede sig, kunne de ikke køre på den måde. Folk sprang jo for livet, når de kørte forbi oppe ved Salling, for der var spor i begge retninger.

BLIVER DET SÅ IKKE DET SAMME I DAG, HVOR LETBANEN OGSÅ KOMMER TIL AT BLIVE EN DEL AF TRAFIKKEN?

Det gør den jo, men Letbanen minder meget om sporvognene, der kører i Berlin. Det er forøvrigt de samme, de nyeste af dem. Desværre har man lavet ledningsnettet med køreledningerne rigtig grimt.

MEN DET KAN MAN VEL IKKE UNDGÅ?

Det kunne have været anderledes, og det har Stiftstidende også skrevet om. Man kan lave det på flere forskellige måder. Man kan have batterier i sporvognene, som bliver ladet op, så de kan køre gennem kryds, og dels kan man lave et system, hvor strømmen er i sporet, men sådan at det kun ryger ind i toget, når det kører forbi, så det ikke er farligt for folk. Det ville blive lidt dyrere, men når man nu har ofret så mange penge på det, så kunne man måske have brugt 10 millioner mere, og have fået de grimme ledninger væk. Det er ærgerligt og dumt.

JEG TROEDE IKKE, AT DER VAR NOGLE MULIGHEDER UDEN LEDNINGER?

Jo. Der har stået en stor artikel om det i Stiftstidende.

OG SÅ NYDER DU VEL STADIG NATUREN? DA DU VAR BARN VAR DER MARKER, OG SKOV, HVOR DU BOR. I DAG ER DER HUSE SÅ LANGT ØJET RÆKKER?

I Risskov er hele området nede omkring Den Permanente Badeanstalt på mirakuløs vis gået fri, nok fordi det er fredet. Men man er da godt nok kommet tæt på, nede på Skovvejen. Det bliver for hårdt bebygget, det de laver der.

Jeg må sige, at jeg er bange for, at Aarhus Ø ender som en slags slumkvarter. De har bygget alt for meget, men det skal jeg ikke gøre mig særligt klog på. Jeg er ikke arkitekt, og så meget har jeg heller ikke sat mig ind i det. Men jeg synes, man har bygget for meget der.

DU TROR IKKE, DET ER FORDI DET ER VELHAVERKVARTERER, OG DET HJÆLPER PÅ, AT DET IKKE BLIVER SLUMAGTIGT?

Jo, det er det, og det er jo dyre lejligheder. Men jeg kan huske, at dengang de byggede Gellerup, var det jo også alle mulige folk, der havde penge, der flyttede derud, og de lavede teater, og Eva Hemmer Hansen boede derude, og de lavede ølbrygning og jeg ved ikke hvad, og vi var derude at spille flere gange.

Men efterhånden flyttede de jo, alle de der ... for lejlighederne er jo gode nok. De er store og dejlige, med altaner.

ER DET SÅ INDVANDRINGEN, DER HAR GJORT DET?

Jeg ved det ikke. Men det er, fordi danskerne ikke vil bo der. Og så lige så stille, med indvandrerne, så blev det jo dem, der boede derude. Og i dag bor der sgu ingen danskere.

DE ER VIST BEGYNDT AT RIVE NOGET AF DET TÆT BEBYGGEDE NED?

Ja, det har de da heldigvis gjort. Jeg har været ude at spille der, hvor der har været meget ballade, ude i Søndervangen. Renoveringen, de har lavet derude ... jeg var ude at spille til indvielse af det ... det er altså godt lavet. Det er de altså sluppet godt fra. Der har de også revet noget af det ned, og bygget rækkehuse ind i mellem. Der er elevatorer, det er blevet meget bedre. Træer, det er godt lavet.

TROR DU SÅ, AT DET TILTRÆKKER DANSKERE?

Det tror jeg helt afgjort, at det gør. Sydjyllandsplanen hed det dengang, og der var en fabrik i Esbjerg, der lavede alle de der standardlejligheder. Gellerup og Åbyhøjgården, var af sådan nogle moduler, man kørte op fra den fabrik. De lejligheder er ikke tidssvarende mere.

GAD VIDE, HVORDAN DET MÅ VÆRE AT BO I SÅDAN NOGLE BETONBLOKKE DER?

Jeg kunne ikke tænke mig at bo der. Jeg vil hellere bo i mit rækkehus.

HVORNÅR ER DET EGENTLIG BYGGET?

Det er bygget i 1947. Det er gule huse, og de ligger tre og tre forskudt på den øverste del af Riisvangs Alle. Men der er mange rækkehuse og dobbelthuse oppe i det kvarter.

OG DER ER EN GOD GENERATIONSUDSKIFTNING?

Det er der.

ER DET STADIGVÆK TIDSSVARENDE?

Det er også lige blevet renoveret, og jeg er glad for at bo der, og det tager jo næsten ingen tid at komme ind til byen.

DA I FLYTTEDE IND, VAR DER SÅ OGSÅ SÅDAN NOGET SOM BADEKAR?

Der var badekar, men det var med gasopvarmning og en gruekedel, hvorfra man hældte vand over i badekarret. Der var kulfyr, og hvert hus havde en kælder, hvor vi havde brændsel, og vi havde bygas. Så fik vi oliefyr, og til sidst fjernvarme. Og så fik vi elkomfur i stedet for gashaner, så jeg har været det hele igennem.

DET VAR SÅ LIGE ET SPRING TILBAGE TIL BARNDOMMEN. VIL DU SIGE NOGET OM, AT VI LIGE HAR VÆRET KULTURHOVEDSTAD. HAR DET PÅVIRKET DIG?

Nej egentlig ikke rigtigt. Det er jo godt, når der sker noget i en by, og det er en god reklame for byen. Der er mange, der som mine børn har været afsted til de store arrangementer med lys, og det har været godt, siger de.

DET HAR DU IKKE SELV?

Nej, det har jeg ikke.

ER AARHUS EN GOD BY AT BLIVE ÆLDRE I?

Det er det. Jeg synes, at der er gode forhold for ældre her i Aarhus. Jeg er med i bestyrelsen oppe på Kirkegårdsvej [Huset Trøjborg], og jeg var formand for Frivillighuset i Skt. Pauls Gade, som blev solgt. Jeg var formand fra starten, og indtil det blev nedlagt.

ER DET IKKE DET, DER ER I ANKERGADE NU?

Nej, det er et lokalcenter. Der har jeg også lavet mange ting.

HVAD ER DER PÅ KIRKEGÅRDSVEJ?

Det er der, vi er flyttet op. Det var lokalcenter, men er nu lavet om til et Frivillighus for foreninger inden for ældreområdet, som holder til der. Det bliver drevet sammen med Folkestedet. Det er et rigtig godt sted, og det er en dygtig pige, der styrer det.

DET SIGES, AT MAN SKAL KÆMPE LIDT FOR DET, MEN DET SKAL MAN JO MED RIGTIGT MANGE TING

Det skal man jo, men det er mit indtryk at det er en publikumssucces, og at der kommer rigtig mange. Jeg ved ikke hvor mange, der kommer om ugen, men det er over 1000. Det er medlemmer af forskellige foreninger, og det er alt muligt, de foreninger laver.

SÅDAN NOGET SOM SANG, FÆLLESSANG, DET ER NOGET DU KENDER TIL? DET SAMLER JO?

Ja, der er en masse kor i Aarhus. Alle mulige slags: klassisk, rytmisk, gospel og jeg ved ikke hvad. Der er en utrolig masse kor, og det er folk også glade for at gå til.

DER MÅ VÆRE NOGLE ILDSJÆLE. SOM DU OGSÅ HØRER TIL, KAN MAN VEL SIGE?

Jo.

MEN ER DER IKKE OGSÅ NOGET MED, AT DU HOLDER FOREDRAG?

Jo, jeg tager ud, det gør jeg.

OM HVAD?

Om mig selv.

DET ER JO ALTID INTERESSANT

Det er i forskellige foreninger, og i ældreklubber.

OG GIVER DU SÅ OGSÅ ET LILLE NUMMER?

Ja, så spiller jeg. Jeg har saxofonen med, og så synger jeg også nogle sange.

JEG TÆNKER, AT DU OGSÅ MÅ SPILLE KLAVER? KAN DU IKKE SPILLE NÆSTEN ALT?

Nej jeg spiller mest saxofon, men jeg kan også spille lidt klaver.

NU HAR VI VIST VÆRET NOGENLUNDE RUNDT OMKRING DIG OG AARHUS? DET VAR EN FIN HISTORIE. TAK SKAL DU HAVE!

Transskriberet af Merete Bavngård Terkelsen, marts 2019